

XXXII. výročná konferencia SSVPL SLS
Vysoké Tatry - Starý Smokovec
13.-15. októbra 2011

MUDr. Karol Herda

**Diferenciálna diagnóza artralgií v ambulancii
všeobecného lekára**

- Bolesť je najčastejšou príčinou návštevy pacientov na ambulancii všeobecného lekára.
- Bolesť kĺbov a chrbtice je po bolesti hlavy druhým najčastejším subjektívnym dôvodom na takúto návštevu.
- Najviac analgetík sa na ambulancii všeobecného lekára predpisuje na bolesti pohybového aparátu.

Bolesť najčastejšie delíme na:

- Somatická bolesť
- Viscerálna bolesť

- Z hľadiska časového trvania a väzby bolesti na organickú príčinu, je často používané delenie:

- Akútna bolesť
- Chronická bolesť
- Chronizujúca bolesť
- Psychogenná bolesť

- Ochorenia kĺbov, kostí, šliach a chrbtice sa dostali vo frekvencii výskytu na druhé miesto za kardiovaskulárne choroby.
- Svetová zdravotnícka organizácia vyhlásila prvú dekádu 21. storočia za „Dekádu kostí a kĺbov“

Vlastné vyšetrenie pacienta na ambulancii všeobecného lekára

- Anamnéza
- Fyzikálne vyšetrenie pacienta
- Biochemické vyšetrenia krvi a moču
- Zobrazovacie vyšetrenia

Anamnéza

□ Pri kontakte s pacientom zisťujeme:

- je bolesť stála aj v pokoji?
- je bolesť v noci (osteoporóza)?
- je bolesť ráno a pohybom sa zmierni (štartovacia bolesť)?
- je kĺb ráno stuhnutý(RA)?
- zmierni sa bolesť a tuhosť cvičením?
- vyžaruje bolesť z kĺba smerom distálnym (coxatróza)?

Fyzikálne vyšetrenie pacienta

- ❑ Fyzikálne vyšetrenie pacienta pozostáva z aspekcie a palpácie. Aspekcia a palpácia nám poskytnú cenné údaje o charakteristických atribútoch zápalu ku ktorým patria:
 - Tumor
 - Dolor
 - Calor
 - Rubor
 - Functio laesia

Biochemické vyšetrenia krvi a moču

☐ U všetkých bolestí kĺbov (okrem úrazov) by mal byť všeobecným lekárom vykonaný základný laboratórny skríning na stanovenie pracovnej diagnózy a diferenciálnej diagnózy, ktorý pozostáva z vyšetrení:

- FW
- KO
- Moč
- ASLO
- CRP
- Latex
- Kyselina močová

Zobrazovacie vyšetrenia

- V rámci možností všeobecného lekára a dostupnosti služieb vykonať rtg. vyšetrenie kĺbu.
- Densiometrické vyšetrenie vykonajú iba na požiadanie odborného lekára. Obdobne je to s magnetickou rezonanciou.
- Napriek uvedeným ťažkostiam si myslím, že by malo pre všeobecného lekára platiť: „čo sa na ambulancii urobiť dá, to sa aj urobiť má!“.

Ochorenia pohybového aparátu

- ❑ Existuje niekoľko kritérií na rozdelenie ochorení pohybového aparátu. Počas mojej praxe sa najviac zaužívalo delenie na:
 - Zápalové ochorenia
 - Nezápalové ochorenia
 - Nádory

Zápalové ochorenia

- Zápalové systémové ochorenia spojivovej tkáne
- Seronegatívne spondylartritídy
- Metabolické artropathie
- Regionálne ochorenia kĺbov a chrbtice

Nezápalové ochorenia

- Vrodené ochorenia kĺbov a chrbtice (napr. habituálna luxácia coxae, genus)
- Získané ochorenia (kyfósy, scoliosy, Dupuytrenova kontraktúra z preťaženia)
- Degeneračné ochorenia

Nádory

- Osteosarkom
- Ewingov sarkom
- Maligný kostný lymfóm (retikulosarkom)
- Myelom (plasmocytom)

Ďakujem Vám za pozornosť!